

REPUBLIKA HRVATSKA

KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

GRAD KRIŽEVCI

KLASA: 360-01/18-01/6

URBROJ: 2137/02-03/4-19-13

Križevci, 25.04.2019.

SAŽETAK PRIJAVLJENIH RADOVA

na Natječaj za izradu idejnog likovnog, oblikovnog i prostornog rješenja spomen-obilježja braniteljima Domovinskog rata s područja Grada Križevaca

RAD ŠIFRE „01“

2. nagrada radu označenom šifrom „01“ u neto iznosu 18.000,00 kuna

Nositelj autorskog rješenja: Igor Brkić, prof. likovne kulture, akademski kipar

Autori suradnici:

Petar Sadek, mag.ing.arch.,

Tin Kovač, bacc.ing.arch.,

Karlo Šantatić, mag.ing.aedif.

Koncept spomen - obilježja uokviren je u krug kao savršenu cjelinu početka i kraja, a kako je težnja svakog naroda za samostalnom državom, tako i hrvatski narod ima svoj put do ispunjenja cilja. Stoga je i priznanjem Republike Hrvatske ispunjen puni krug u težnji svakog naroda, u čemu su ovaj put veliku ulogu imali Hrvatski branitelji koji su zaslužni za to što jesmo i gdje jesmo. Spomenik je koncipiran da osim svoje prvotne funkcije, što je sjećanje na branitelje koji su dali život za nas, ima i edukativni karakter i cijeli koncept je zamišljen da kompletni prostor bude interaktivnog karaktera jer bi se moglo ulaziti u prostor skulpture.

Natječaj za izradu idejnog likovnog, oblikovnog i prostornog rješenja spomen obilježja braniteljima Domovinskog rata s područja Grada Križevaca

Sam spomenik bi se sastojao iz dva dijela; u podnožju bi bio dio koji bi bio izrađen od kamenih blokova poredanih tako da iz ptičje perspektive jasno daju kartografski izgled Hrvatske, dok bi drugi vertikalni dio bio od inoksa u vidu stiliziranih golubica koje bi se nadvijale nad spomenik, a same bi predstavljale poginule branitelje. Sam izbor kamena, stari temelji crkve, već u sebi nosi dio povijesti i simbolizira križevački kraj i povijesnu opstojnost hrvatskog naroda na ovim prostorima, dok je inoks kao suvremeniji materijal odličan kontrast istom jer svojim sjajem i elegancijom rustikalnom izgledu kamena daje savršen kontrast i ravnotežu u likovnom smislu.

Stilizirane golubice koje će spomeniku dati vertikalnu dimenziju i u najvišem dijelu biti visoke oko 3,5 metra, spomeniku će dati dojam monumentalnosti i u svakom pogledu će spomenik, i uz veći broj posjetitelja, za potrebe komemoracija, vizualno imati dominantnu ulogu u prostoru kojem je postavljen. Kružno omeđenje samog spomen-obilježja također će omogućiti bolju cirkulaciju oko istog. Sam spomenik će imati ambijentalno osvjetljenje koje će biti postavljeno u podnožju kamenih blokova što će mu u noćnim satima davati jednu dozu mističnosti.

Edukativni karakter spomenika davat će mogućnosti da ponajprije učenici vizualiziraju sam izgled Hrvatske i dobiju dojam gdje su sve križevački branitelji dali živote te i za samo pojašnjenje koliko je teško bilo braniti takav prostor što će, vizualizirati Hrvatski branitelji kroz projekt promicanja vrednota Domovinskog rata u školama. Upravo zbog ovoga popis sa imenima poginulih branitelja ne bi bio napisan kao klasični, nego bi imena poginulih branitelja bila ispisana na geografskom položaju gdje je koji branitelj poginuo, što bi se nalazilo na gornjim stranima kubusa koji predstavljaju stiliziranu kartu Hrvatske.

S tim bi dobili potpunu ravnopravnost i ne bi se mogla postavljati pitanja o redoslijedu, jer klasični popisi imaju prvog i zadnjeg. Imena bi bila izvedena također od inoksa koji je trajan i neće podlijegati zubu vremena te će uvijek imati isti sjaj i eleganciju.

Skulptura se smješta u središte kružnog pošljunčanog platoa kojeg okružuje niska živica te to zajedno tvori prostor koji istovremeno naglašava samu skulpturu te prostor za održavanje komemoracija.

Natječaj za izradu idejnog likovnog, oblikovnog i prostornog rješenja spomen-obilježja braniteljima Domovinskog rata s područja Grada Križevaca

Platou se prilazi pošljunčanom stazom omeđenom grmljem te podnom rasvjetom. Sama se skulptura osvjetljava LED rasvjetom postavljenom ispod kamenih blokova. Postojeća staza sa istočne strane platoa se ispravlja te se uz nju postavljaju klupe koje gledaju prema skulpturi.

RAD ŠIFRE „02“

1. nagrada radu označenom šifrom „02“ u neto iznosu 30.000,00 kuna

Nositelj autorskog rješenja: mr.sc. Josip Bosnić, prof. likovne kulture, umjetnik

Autor suradnik: Slavica Bubić Mihanović, dipl.ing. arh.

Pitamo se je li figura u punoj plastici ono što bi na najbolji način očitovalo zahvalnost sviju nas i ostavilo trajni spomen na ljudi koji su živjeli u svom vremenu, a bili svevremeni u bogatstvu življenja, moralnim vrednotama, nadahnut božanskom iskrenošću i željom za ispunjenjem stoljetnog sna naših očeva, djedova, pradjedova...

Odgovor na ovo pitanje nije jednostavan. No, čini se da bi bilo prejednostavno nekim narativnim ili pak suvremenijim rješenjem same figure ponuditi trajni spomen na velikane koji su položili svoj život na Oltar Domovine.

Ovaj zadatak zahtijeva duboko promišljanje prema rješenju koje će u memorijalnoj slici vizualne stvarnosti objediti elemente koji u kontinuitetu povjesnog trajanja čine neizbrisive tragove u postojanju hrvatskog naroda.

Križ i trpljenje. Početak u znaku križa, život i kraj života u znaku križa pratili su nas godinama i stoljećima.

Križ u arhitekturi i tlocrtima naših crkava, u spomenu naših grobova, u sadržaju naših života, križ u zaštiti i imenu naših Križevaca.

Na čelima okomitih ploha, koje svojom masom omeđuju s lijeve i desne strane prolaz kroz prostor križa, uklesali bi se simboli (grbovi) Republike Hrvatske i Udruge branitelja grada Križevaca ispod kojih bi ugradili kuke za vijence.

Prijedlog je da se predviđeni prostor za spomenik poravna eliminirajući postojeću vegetaciju.

Cijelu površinu uređiti tako da se po dužini i širini pružaju staze širine šezdeset centimetara u međusobnom odnosu spajanja pod pravim kutom. Takav prostorni raster, osim što je pregledna i pravilna komunikacija s kamenim popločenjem i travnatim otocima, vizualno daje sliku grobne parcelacije.

Natječaj za izradu idejnog likovnog, oblikovnog i prostornog rješenja spomen obilježja braniteljima Domovinskog rata s područja Grada Križevaca

U optičkom središtu na osi komunikacija smješta se raspukli raščetvorenni križ dužine četiri, a visine 2 m, razmaknut 70 cm u širini komunikacije, tako da omogućava prolaz kroz njegova središta.

Predloženo likovno rješenje, kao jasni vizualni, monumentalni akcent privlači i poziva prolaznika da ga doživi s distance, priđe stazama koje u izmjeničnom rasteru kamena i trave podsjećaju na grobne parcele brojnih branitelja pогinulih za slobodu Hrvatske. Poziva da se tim stazama prođe kroz tijesni prostor koji ga zadržava, poziva da zastane, pročita i doživi uklesana imena branitelja, ispod niša ukopanih u masu kamenih blokova, upali svjeću (simbol neugasle duše) i postavi je u nišu da svjetli, upućujući na mir, kontemplaciju, molitvu.

Osim imena branitelja na unutarnjim plohama križa ispisali bi se stihovi hrvatskih pjesnika poput Kranjčevića, Matoša i drugih, čime bi se osnažio taj kontemplativni moment i upotpunio doživljaj odavanja počasti.

*Ne ljubit tebe, mučenički dome,
Za tebe ne dat isti život svoj,
Oj, kak' bi mogo, kada na tlu tvome,
Sa mljekom majke duh usisah tvoj?*
(Kranjčević)

Izvedba središnjeg dijela spomenika predviđa se velikim kamenim blokovima *Bečir* (Seget Donji), tako da su ukupne dimenzije raščetvorenog križa, zajedno s prolaznim prostorom 4,5 metra duljine, 2,5 metra širine i 2,0 metra visine. Popločenja bi se izvela kamenim pločama dobivenih rezanjem i obradom postojećih kamenih blokova koji se nalaze u blizini mjesta spomeničkog kompleksa.

Veličina ploča 60x60x5 cm pouzdano bi zadovoljila sve prepostavke kvalitetnog i dugotrajnog rješenja. Za popločenje i središnji dio spomenika betonirala bi se odgovarajuća podloga, a prostor između staza nasuo bi se zemljom i zasijao travom.

Osvjetljenje spomenika bila bi podna LED rasvjeta po glavnim komunikacijama osi križa. Raspored rasvjetnih tijela unutar križa u razmaku od jednog metra, a izvan križa u razmaku od četiri metra.